

RIIGIKOGU

Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

16.09.2026

Arupärimine käibemaksu alandamise võimaluste ja naaberriikide kogemuse kohta

Austatud regionaal- ja põllumajandusminister

Regionaal- ja põllumajandusminister Piret Hartman valmistas 2024. aastal ette ettepanekut langetada toiduainete käibemaksu. Pärast sotsiaaldemokraatide valitsusest lahkumist ei ole toiduainete käibemaksu alandamise algatus poliitilise otsuseni jõudnud ning sellele on tugev vastuseis. Veelgi enam, katkestati ka Hartmani algatatud analüüs, mis andnuks meile teadmisi faktipõhise otsuse kujundamiseks.

Vahepeal on lisandunud aga uusi kogemusi ja andmeid meie lähinaabritelt. Läti langetas alates 1. juulist 2026 leiva, piima, linnuliha ja munade käibemaksu seniselt 21 protsendilt 12 protsendile. Tegemist on aastase pilootprojektiga, mis kestab 30. juunini 2027. Esimesed ametlikud tulemused näitavad, et käibemaksulangetus on jõudnud toidu hindadesse ja seda täies ulatuses.

Seega on meie lähinaabri juures tekkinud värske empiiriline kogemus, mida Eesti poliitikakujundamisel saab ja võiks kasutada. See on eriti oluline olukorras, kus Eesti toiduhinnad ja toidu kättesaadavus on jätkuvalt ühiskonnas terava tähelepanu all ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vastutusvaldkonda kuuluvad nii Eesti põllumajanduse ja toidutootmise elujõulisus kui ka toidujulgeolek.

Lähtudes eeltoodust esitame Teile Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 139 alusel järgmised küsimused, millele ootame vastuseid:

1. Kas ja millisel moel on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium jälginud ja analüüsinud Lätis 1. juulil 2026 jõustunud toiduainete käibemaksu langetamise mõju? Milliseid järeldusi on tehtud?
2. Kas ja milliseid andmeid ning analüüse on ministeerium kasutanud ning millistele järeldustele on jõutud toiduainete käibemaksu langetamiseks Eestis?
3. Kas Läti, aga ka teiste Euroopa riikide tulemused annavad Teie hinnangul põhjust üle vaadata Eestis seni esitatud seisukohti, mille järgi ei jõuaks toiduainete käibemaksu alandamine piisavas ulatuses hindadesse? Miks?

Arupärimine

"16." 09.2026 Nr. 1076

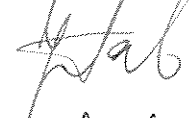
4. Kas teie ministrina ning Regionaal- ja Põllumajandusministeerium toetate toiduainete käibemaksu alandamist Eestis? Kuidas on kujunenud antud seisukoht?
5. Olete 2025. aastal põhjendanud oma skepsist toiduainete käibemaksu alandamise suhtes muu hulgas teiste Euroopa riikide kogemusega ning viidanud suhtlusele Läti ja Leedu kolleegidega. Milline on teie kolleegide seisukoht praegu?
6. Miks lõpetasite minister Piret Hartmani algatusel käivitatud toiduainete käibemaksuerisuse mõju analüüsi ning kas sellega võiks Teie ja valitsuse hinnangul siiski jätkata saamaks faktipõhiseid teadmisi langetamise võimalikkusest ja mõjudest?
7. Milliseid samme on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium Teie ministriks oleku ajal astunud toiduhindade taskukohasemaks muutmisel?

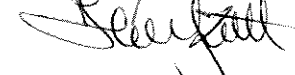
Lugupidamisega

Andre Harimägi

Arvi Allas

Reini Rand

Jaan Aab

Helmeen Kiitt

Tanel Kük

Züleyha Bengitova

Alejo Pirkhof

Olus Mölden